

Sygn. akt II CSK 208/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa K. S. i M. A.
przeciwko J. B. i [...] Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą
w W.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 2 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 3 grudnia 2014 r., sygn. akt I ACa 827/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powodów na rzecz pozwanego Banku kwotę 5.400
(pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnych orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik powodów K. s. oraz M. A. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 grudnia 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne autor skargi kasacyjnej sprowadził do trzech pytań dotyczących roszczenia - przysługującego nabywcy lokalu przeciwko wierzycielowi hipotecznemu sprzedawcy - o złożenie oświadczenia woli o wyrażeniu zgody na zwolnienie lokalu spod hipoteki. W ocenie autora skargi kasacyjnej taką podstawę stanowi art. 90 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. 2013, poz. 707 - tekst jednolity z późn. zm.). Pełnomocnik powodów wskazał nadto na potrzebę wykładni przepisu prawa budzącego poważne wątpliwości w doktrynie przez udzielenie odpowiedzi na pytanie, „czy uprawnienie, o którym mowa w art. 90 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, stanowi roszczenie materialnoprawne i może być dochodzone na drodze sądowej?”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie

istotnego zagadnienia prawnego, różnią się od przesłanek, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Ten sam problem prawny nie może być istotnym zagadnieniem prawnym (z założenia jest problemem charakteryzującym się "nowością") i jednocześnie stanowić przedmiot rozbieżnej wykładni w orzecznictwie bądź wypowiedziach doktryny (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r., III SK 2/14, nie publ.). Z treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że pełnomocnik powodów obie przesłanki potraktowała zamiennie.

Niezależnie od powyższego należało wskazać, że w postępowaniu przed sądami obu instancji powodowie wywodzili swe roszczenie z oświadczenia pozwanego Banku złożonego w dniu 29 czerwca 2010 r. pozwanemu J.B. o wyrażeniu bezwarunkowej zgody na zwolnienie spod obciążenia hipotecznego lokalu, pod warunkiem spełnienia przez pozwanego J.B. sześciu warunków. W toku postępowania powodowie nie składali oświadczeń oraz wniosków dowodowych, które zmierzałyby do wykazania okoliczności faktycznych relewantnych z perspektywy art. 90 ustawy o księgach wieczystych. Dopiero na etapie skargi kasacyjnej powodowie sformułowali zarzut niezastosowania tego przepisu przez Sąd Apelacyjny oraz sformułowali na jego tle pytania mające uzasadnić przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uwzględniając powyższe okoliczności należało stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej dotyczy stanu faktycznego odmiennego (hipotetycznego) od stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Ustalony w sprawie stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy - wobec niepowołania w skardze kasacyjnej zarzutów naruszenia prawa procesowego w tym zakresie - jest związany, nie pozwala na podjęcie rozważań odnośnie do możliwości zastosowania art. 90. ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Oznacza to, że rozstrzygnięcie przedstawionych w skardze kasacyjnej wątpliwości dotyczących stosowania art. 90 ustawy o księgach wieczystych i hipotece nie mogłoby mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego Banku, zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną, Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt. 7 w zw. z 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).